

Дашиъл Хамет

Къщата на Търк Стрийт

Казаха ми, че мъжът, когото издирвам, живее между две преки на Търк Стрийт, но информаторът ми не знаеше номера на къщата. Затова онзи късен дъждовен следобед обикалях там, звънях на всички врати и повтарях една и съща измислена история, която гласеше горе-долу следното:

– Аз съм от адвокатска кантора „Уелингтън и Бъркли“. Наша клиентка – възрастна жена – е била изхвърлена миналата седмица от задната платформа на трамвая и доста е пострадала. Сред очевидците е бил и младеж, чието име не знаем. Разбрахме само, че живее в този квартал.

После описвах подробно мъжа, който ми трябваше, и питах:

– Познавате ли някого, който да изглежда така?

От едната страна на улицата всички отговори бяха „не“, „не“, „не“.

Прекосих улицата и тръгнах наред по къщите отсреща.

На първата врата – ядец. На втората – също. Третата. Четвъртата. Петата.

На първото позвъняване не ми отвориха. Изчаках малко и пак натиснах звънеца. Тъкмо бях решил, че няма никой, и се канех да си тръгна, когато дръжката се завъртя бавно и на прага се появи дребничка старица. Едва се държеше на крака, в ръката си стискаше плетка, а отслабналите ѝ очи блещукаха мило иззад очилата с позлатени рамки. Върху черната рокля носеше колосана престилка.

– Добър вечер – поздрави ме тя приветливо с тънък глас. – Надявам се, не сте се притеснили, загдето ви оставих да чакате. Винаги първо поглеждам кой е, преди да отворя, нали знаете – бабешки страхове.

– Съжалявам, че по това време... – заизвинявах се – но...

– Моля, влезте.

– Не, няма нужда. Искам само да разбера нещо. Едва ли ще ни отнеме много време.

– Предпочитам да влезете – рече тя с престорена строгост. – Чаят ми изстива.

Тя пое подгизналата ми шапка и палтото и ме поведе през тесен коридор до сумрачна стая, където един мъж се изправи да ни посрещне, щом се появихме. Той също беше възрастен, но здравеняк, с тънка побеляла брада, която стигаше до бялата му жилетка, твърдо колосана като престилката на старицата.

– Томас – рече му тя, – това е господин...

– Трейси – подказах ѝ аз.

С това име се представих и на другите от квартала, с които разговарях, но едва не се изчервих като ученичка, когато го изрекох пред тези

две същества – стана ми някак тъпо, чети лъжа.

Фамилията им бе Куеър и бяха много мила двойка. Тя се обръщаше към него винаги на име, като го преобръщаше в устата, сякаш е бонбон. Той не пропускаше да я нарече „скъпа“ и от време на време оправяше възглавничката, с която тя бе подпряла крехкия си гръб.

Преди да успее да задам какъвто и да е въпрос, трябваше да изпия с тях чаша чай и да опитам от курабийките. Когато разказах как възрастната жена се изтърколила от трамвая, госпожа Куеър зацъка с език. Старецът измърмори в брадата си, че било „срамота“, и ме почерпи с дебела пура.

Приключих с измислената история и описах човека, който ми трябваше.

– Томас – обади се госпожа Куеър, – не е ли това младежът от къщата с оградата, онзи, дето все изглежда много угрижен?

Дядото почеса бялата си брада и се замисли.

– Но, скъпа – проговори накрая, – той не беше ли с тъмна коса?

Съругата му засия.

– Томас е мнооого наблюдателен – похвали го тя. – Съвсем забравих, онзи младеж наистина е с тъмна коса, така че не може да е той.

После старецът спомена за някого, който живеел една пряка по-надолу. Обсъждаха го доста време, преди да стигнат до извода, че бил прекалено висок, пък и на повече години. Госпожа Куеър предложи друг. Огледаха го от всички страни и го зачеркнаха. После пак Томас предложи кандидат, но и той отпадна. Продължиха да си бърят.

Навън съвсем се стъмни. Господин Куеър запали лампион на висока стойка, който хвърляше мека светлина върху нас, а останалата част от стаята тънеше в мрак. Стаята бе голяма, с тежки завеси на прозорците и масивни мебели, тапицирани с конски косъм и надживели вече едно поколение. Не очаквах да науча нещо от двамата старци, но ми беше приятно, а и пурата си я биваше. Привърших я и стана време да си ходя.

Нещо хладно опря в голия ми врат.

– Стани!

Не станах, защото не можех. Бях парализиран. Седях и мигах на парцали срещу Куеърви.

Гледах ги и не можех да повярвам, че във врата ме ръчка нещо студено и че някой ми нарежда с груб глас да стана. Умът ми не го побираше!

Госпожа Куеър си седеше изправена на възглавниците, очите й проблисваха все така дружелюбно зад очилата. Старецът продължаваше

да глади брадата си, подръпваше от пурата и бавно изпускате дима през ноздрите.

Можеха да продължат да обсъждат кой от квартала е младежът, когото търсех. Никаква промяна. Сигурно съм задрямал и сънувах.

– Ставай! – Студеното нещо ме ръгна по-силно. Станах.

– Претърси го – добави гласът зад гърба ми. Дядката остави внимателно пурата, приближи се до мен и ме обискира. Като се увери, че не нося оръжие, изпразни джобовете ми и изсипа съдържанието им на стола, където допреди малко седях.

– Това е всичко – докладва господин Куеър на мъжа зад мен и се върна на мястото си.

– Обърни се! – заповяда грубият глас.

Завъртях се и заставах очи в очи с висок, мършав мъж, горе-долу на моята възраст, тоест на трийсет и пет. Беше с грозно лице – изпъкнали скули и хлътнали страни, обсипани с едри, светли лунички. Имаше бледосини очи, а носът и брадичката му стърчаха напред.

– Познаваш ли ме? – попита той.

– Не.

– Лъжеш!

Нямах намерение да споря с него. Луничавата му ръка стискаше пистолет.

– Хубаво ще ме запомниш – закани се той, – преди да съм ти...

– Хук! – прекъсна го глас от портала, иззад който този грозник явно се бе промъкнал до мен. – Ела тук!

Беше женски глас, млад, ясен и напевен.

– Какво искаш? – извика през рамо маймунската физиономия.

– Той е тук.

– Добре де! – После се обърна към Томас Куеър. – Наглеждай тоя мухльо.

Дядката бръкна под брадата си и под твърдо колосаната бяла жилетка и измъкна огромен черен револвер, който държеше без следа от непохватност.

Грозникът събра в шепи всички неща, които бяха извадени от джобовете ми, и ги отнесе зад портала.

Госпожа Куеър ми се усмихна.

– Седнете, господин Трейси – каза.

Седнах.

Изад портала дочух нов глас. Провлечен баритон с безспорен английски акцент, доста изискан при това.

– Какво става, Хук? – попита гласът.

– Какво ли не! – отвърна нервно грозният. – Мога да ти разправам цял час. Надушили са ни! Тъкмо започнах, излязох на улицата и гледам – една позната мутра се мотае из квартала. Показаха ми го във Филадельфия преди пет-шест години. Не му знам името, но помня, че е от детективската агенция „Континентъл“. Върнах се и с Елвира го следихме през прозореца. Обиколи всички врати отсреща, разпитваше хората, слухтеше. После мина отсам и пак същото. Накрая позвъни на нашата врата. Казах на старците да го поканят, да го забаламосат, та да изкопчим нещо от него. Разправя, че търсел някакъв тип, който уж видял как някаква баба паднала от трамвая. Дрън-дрън ярина! Иска нас да гепи. Спихах го по бели гащи. Мислех да изчакам да се върнеш, но можеше да заподозре нещо и да се чупи.

Гласът с английския акцент:

– Не е трябвало да му се показваш. Другите щяха да се погрижат за него.

Хук:

– Все тая. Може да знае всичко за нас. Но и да не знае, какво значение?

Пак провлеченият английски глас:

– Има голямо значение. Постъпил си глупаво.

Хук, ядосано:

– Стига бе! Все ти си най-умният, другите вършат само глупости. Писна ми! Кой върши цялата работа, а? Кой търчи насам-натам за всичко? Че то...

Младият женски глас:

– Стига, Хук, не започвай пак. Това го знам вече наизуст!

Шум от хартии и пак англичанинът:

– Прав си, Хук. Частно ченге е. Ето служебната му карта.

Жената:

– И какво ще правим сега?

Хук:

– Много просто. Ще го пречукаме тоя копой!

Жената:

– Браво бе! Та да си наденем сами въжето.

Хук, укорително:

– И да не му светим маслото, пак ще ни спипат! Не чаткате ли, че копелето може да ни търси за оная работа в Лос Анджелис?

Англичанинът:

– Тъпак си, Хук, и тъпак ще си останеш. Може да ни търси за работата в Лос Анджелес. Е, и? Той работи за „Континентъл“. Значи в агенцията знаят къде е. Да не мислиш, че е тръгнал насам, без да се обади? Освен това явно те знаят за нас толкова, колкото и той. Няма полза да го убиваме. Така още повече ще оплескаме работата. Трябва само да го вържем и да го оставим тук. Приятелчетата му едва ли ще го потърсят до утре.

Идеше ми да го разцелувам този англичанин! Най-после един човек да се застъпи за мен, за живота ми де. Накрая съвсем ми се беше стъжнило. Лошото ми положение ставаше съвсем отчайващо, защото не виждах лицата на хората, които решаваха дали да живеея, или да умра. Вече се чувствах по-добре, макар че едва ли бих запял от радост. Нещо ме караше да вярвам на провлечения английски глас. Звучеше като човек, който държи на думата си.

Хук пак измуча:

– Дай да се разберем, братче, това копеленце трябва да се пречука. Ясно е като бял ден. Хич не ми се рискува. Дрънкай, каквото си искаш, ама моята глава ми е по-мила и ще остане на раменете, ако този не може да говори. Това е.

Жената, отвратено:

– Абе, Хук, ти акъл нямаш ли?!

Англичанинът, все така провлечено, но със смразяващ тон:

– Нямам намерение да те убеждавам, Хук. Нищо не влиза в първобитния ти мозък. Ти разбираш само от едно и ще ти го кажа направо, синко. Направиш ли някаква глупост, преди да сме си тръгнали, смятай се за труп. „Умре ли той, и аз умирам“ – повтори си го няколко пъти, все едно, че е цитат от Библията, защото ще стане точно така, обещавам ти.

Настъпи дълго мълчание, толкова напрегнато, че дори моят безчувствен скалп настръхна.

При първия звук, който наруши тишината, подскочих, сякаш гръм на пистолет. А гласът беше тих и доста спокоен.

Англичанинът проговори уверено, победоносно и аз си отдъхнах.

– Първо ще разкараме старците – нареди той. – Хук, ти се заемаш с госта. Вържи го здраво, през това време аз ще прибера акциите и до половин час – да ни няма.

Порталните завеси се разтвориха и в стаята влезе Хук, навъсен, с позеленели от яд лунички на преbledнялото му лице. Насочи срещу мен пищов и грубо каза на Куеърови:

– Викат ви.

Те станаха и отидоха оттатък.

Хук отстъпи към вратата и без да отмества дулото от мен, смъкна плюшеното въже от тежките завеси. После мина зад гърба ми и ме върза здраво за стола, ръцете към облегалките за ръце, краката към дървените му крака, тялото към седалката и облегалката и накрая запуши устата ми с края на добре натъпкана възглавничка.

Тъкмо привърши да ме обработва и се дръпна назад да ме огледа хубаво, външната врата тихо се хлопна и на горния етаж затрополиха леки стъпки.

Хук погледна към тавана и във воднистите му очи проблеснаха хитри огънчета.

– Елвира! – извика той тихо.

Порталната завеса се изду, сякаш някой я избута, и напевният женски глас се обади:

– Какво има?

– Ела тук.

– Ааа, не. Той ще...

– Абе майната му! – изръмжа Хук. – Ела, като ти казвам!

Тя влезе и постепенно изплува в светлия кръг на високия лампион. Беше двайсетгодишна, стройна и гъвкава, облечена за излизане, но с шапка в ръка. Гъсти огненочервени коси ограждаха бялото ѝ лице. Сивите ѝ очи като че ли раздалечени, за да изглежда доверчива, а не да я разхубавяват, ме гледаха присмехулно. Червените ѝ устни също бяха разтегнати в усмивка и разкриваха острите върхове на ситни, хищни зъбки. Беше красива като Дявола и двойно по-опасна.

Надсмиваше ми се, защото представлявах жалка гледка – як мъжага, овързан с червено плюшено въже и захапал зелена възглавничка. Тя се обърна към грозника.

– Какво искаш?

Той сниши глас и крадешком погледна нагоре, където тихите стъпки не спираха да кръстосват напред-назад.

– Какво ще кажеш да му скроим номер?

Очите ѝ с цвят на дим станаха сериозни и пресметливи.

– Той държи сто хиляди и една трета от тях са мои. Да не искаш да ги изпусна ей-така?

– Дума да не става! А ако пипнем стоте бона?

– Как?

– Аз си знам как, душко. Ти само кажи: идваш ли с мен, ако стане

работата? Знаеш, че ще те гледам като писано яйце.

Тя се усмихна презрително, така поне ми се стори, но на него май му хареса.

– Има си хас да не ме гледаш. Но не можем да избягаме с мангизите, ако не го пречукаш. Познавам го добре! Не тръгвам с нищо негово, докато не се уверя, че няма да дойде да си го поиска обратно.

Хук облиза устни и се заоглежда без причина. Явно не му се щеше да си има работа със собственика на британския акцент. Но желанието му за момичето надви страха.

– Добре! – изръмжа той. – Ще го направя! Но да се разберем. Пречукам ли го, идваш с мен, нали?

Тя вдигна ръка.

– Заклевам се.

И онзи тъпанар взе, че ѝ повярва. Мутрата му се зачерви и засия от щастие, пое дълбоко въздух и изпъна рамене. На негово място и аз щях да ѝ повярвам - всички правим такива грешки понякога, – но макар и овързан като денк, знаех, че е по-добре с такива кукли да не се играе. Тази беше по-опасна от пет кила тротил! Лошо му се пишеше на Хук!

– Значи така... – започна той, но изведнъж си глътна езика.

Зад портала се чува стъпки.

Гласът на англичанина проехтя заплашително:

– Това вече на нищо не прилича! За малко да изляза, и всичко се обърква. Елвира, какво те прихвана да се показваш пред детектива?

В сивите ѝ очи проблесна страх, но му отговори безгрижно:

– Да не прежълтееш съвсем. Нежното ти вратле ще оцелее и без да се пазиш толкова.

Завесите на портала се разтвориха и аз извих глава, колкото можах, да зърна човека, благодарение на когото все още дишах. Беше нисък шишко, с палто и шапка, в едната си ръка носеше светлокафява пътна чанта.

Лампата освети лицето му и видях, че е китаец. Дребен, дебел китаец, облечен в английски стил, безупречен като акцента му.

– Работата не е в цвета – рече той и чак сега разбрах нейната подигравка. – Тук става дума за обикновен разум.

Лицето му приличаше на кръгла жълта маска, гласът му бе все така безизразен и протяжен, както зад портала, но си личеше, че и той здраво е хлътнал по момичето, иначе нямаше да се остави подигравката ѝ да го примамва в стаята. И все пак се съмнявах, че тя може да върти на малкия си пръст този азиатски английски възпитаник, както правеше с Хук.

– Не беше необходимо това приятелче да ни види всичките – продължи китаецът. Той ме погледна за първи път с непроницаемите си очи. – Съвсем възможно е да не ни е познавал, дори по описание. Постъпихме като пълни глупаци.

– Мамка му, Тай! – изръмжа Хук. – Стига си мрънкал. Какво значение има? Ще го пречукам, и край!

Китаецът остави чантата на пода и поклати глава.

– Убийство няма да има – заяви той все така провлечено. – Иначе ще станат няколко. Разбираш ме добре, нали, Хук?

Хук май не вдяваше. Адамовата му ябълка подскачаше нервно нагоре-надолу. Със затиснатата от възглавницата уста мислено благодарих още веднъж на жълтия.

Тогавана онази червенокоса дяволица реши да налее масло в огъня.

– Хук все говори едно, пък после върши друго – рече тя.

Мутрата на Хук почервения от намека за обещанието да очисти китаеца, запреглъща тежко-тежко и му се прииска да се скрие някъде. Но момичето го бе обсебило и нейната сила надделяваше страха му.

Само с две крачки застана пред китаеца. Беше с една глава по-висок от него и се разкрещя в кръглото жълто лице.

– Изпята ти е песента, Тай! Писна ми да те гледам как се надуваш и се правиш на началник! Ще те...

Той млъкна, сякаш си глътна езика. Тай го гледаше отдолу с нечовешки черни очи, твърди като въглени. Устните на Хук заиграха нервно и той отстъпи малко назад.

Спрях да се потя. Жълтият пак победи. Но бях забравил за дяволитата красавица. Тя се разсмя злъчно и присмехът ѝ режеше като нож жива плът от тялото на грозника.

Див рев се надигна в гърдите му и стовари юмрук право в лицето на китаеца.

Ударът запрати Тай чак в отсрещния ъгъл на стаята.

Но той ловко се извъртя с лице към грозника и още преди да е паднал на земята, вече държеше патлак, а докато се изправяше, нареждаше със своя провлечен културен английски.

– После ще си разчистим сметките. Сега хвърли револвера и не мърдай, докато стана.

Когато китаецът го бе взел на мушка, Хук беше измъкнал от джоба си само дръжката. Пусна го на килима и застана като статуя, дишаше тежко, всяка луничка изпъкваше още по-силно на мръсното му уплашено лице.

Обърнах очи към червенкосата. Тя гледаше Хук презрително, но без разочарование.

Изведнъж открих: нещо около нея се беше променило!

Затворих очи и се опитах да си представя стаята, преди онези двамата да се сбият. Щом ги отворих, вече знаех отговора.

На масата до момичето имаше книга и някакви списания. Сега ги нямаше. Чантата на Тай беше на половин метър от краката ѝ. Вероятно в нея са били ценните книжа от Лос Анджелис, за които по едно време стана дума. А сега? Сега на тяхното място сигурно са книгата и списанията, изчезнали от масата. Мадамата нарочно скара двамата мъже, за да им отвлече вниманието, докато направи замяната. Но къде е плячката? Ха сега де! Не можеше да е у нея, защото сигурно представляваше дебел пакет.

От другата страна на масата имаше кушетка с широка червена кувертюра, чийто край стигаше чак до пода. Преместих поглед от кушетката към мацката и очите ни се срещнаха. В нейните играеха хитри плямчета. Под кушетката беше!

През това време китаецът беше прибрал пистолета на Хук и му обясняваше:

– Имаш късмет, че не обичам да си цапам ръцете с кръв, пък и мисля, че може да си полезен, докато заминем с Елвира, иначе щях да се отърва от глупостта ти още сега. Ще ти дам последна възможност, но те съветвам да помислиш добре, преди да се поддадеш пак на дивотията си.

Той се обърна към момичето:

– Ти ли си му втъпила тия глупости?

Тя се разсмя.

– На такъв можеш ли да втъпиш каквото и да е?

– Може и да си права – заключи той и дойде да провери дали съм вързан здраво.

След като се убеди, че всичко е наред, вдигна чантата и подаде на грозника револвера, който взе от него преди броени минути.

– Ето ти оръжието, и умната. Сега можем да тръгваме. Старият и жена му ще направят каквото им казахме. Те тръгнаха за града, който няма да споменаваме пред нашия приятел, и ще ни чакат там, за да получат своя дял от книжата. Няма защо да казвам, че има много дълго да чакат, защото отсега нататък са във от играта. Но между нас не трябва вече да има предателство. Ако искаме да се измъкнем, трябва да си помагаме.

По законите на добрата драматургия тези юнаци трябваше, преди да заминат, да ми кажат няколко иронични думи, но не го направиха. Минаха покрай мен, без дори да ме погледнат за сбогом, и потънаха в мрака на антрето.

Внезапно китаецът пак влетя в стаята, подтичвайки на пръсти с нож в едната ръка и с пистолет в другата. Човекът, на когото бях благодарен, че ми спаси живота! Той се наведе над мен.

Ножът се плъзна от дясната ми страна и шнурът, който притискаше ръката ми, се разхлаби. Поех си свободно дъх, а сърцето ми заби отново с нормален ритъм.

– Хук ще дойде пак – прошепна Тай и изчезна.

На килима пред мен, на по-малко от метър лежеше револвер.

Външната врата се захлопна и за известно време останах сам в къщата.

Естествено, трябваше да използвам момента, за да се измъкна от плюшените шнурове, омотани около мен. Тай ми помогна да освободя малко едната си ръка и тялото ми се чувстваше по-хлабаво, но съвсем не бях отвързан. А предупреждението: „Хук ще дойде пак“, хич не беше успокоително и напънах всичките си сили да скъсам вървите.

Вече знаех защо китаецът така упорито настояваше да ми пощадят живота. Аз бях оръжието, което трябваше да премахне Хук! Щом излезе на улицата, Хук щеше да измисли някакво оправдание да се върне в къщата, щеше да ме пречука и да продължи със съучастниците си. Ако той не го стори, китаецът щеше да го подсети.

За това ми остави оръжие и разхлаби само малко шнура, за да не мога да се освободя, преди той да се е скрил на сигурно място.

Всички тези мисли минаваха като експресни влакове през главата ми, без да пречат на отчаяните ми опити да се отскубна от проклетия стол. В този момент причините за положението не бяха важни. Трябваше да се докопам до патлака, преди грозникът да се е върнал.

Външната врата изскърца точно когато успях да освободя напълно дясната си ръка и измъкнах възглавницата от устата си. Тялото ми още бе привързано към стола – не толкова здраво, но достатъчно, за да ме забави.

Хвърлих се напред заедно със стола, протегнал свободната си ръка, за да омекотя падането. Килимът бе дебел. Захлувих се по очи на пода с тежкия стол върху гърба, но дланта ми бе свободна и грабна пистолета. Тогава в стаята влетя мъж, в ръката му блестеше желязо.

Стрелях.

Той се хвана с две ръце за стомаха, преви се одве и се свлече на килима.

Така. С тоя се оправих. Но това далеч не беше всичко. Задърпах плюшения шнур, а мозъкът ми се опитваше да предвиди какво ще стане по-нататък.

Момичето подмени ценните книжа и ги скри под кушетката – в това нямаше съмнение. Тя явно мислеше да се върне за тях, преди да съм се освободил. Но Хук я изпревари и тя трябваше да действа другояче. Най-вероятно щеше да каже на китаеца, че Хук е извършил подмяната. Тогава? Ясно какво. Тай ще се върне за плячката, ще дойдат и двамата. Тай знаеше, че съм въоръжен, но книжата бяха за сто хиляди долара, така казаха. Кой ще зареже толкова пари?

Измъкнах краката си от шнура и залазих на четири крака към кушетката. Книжата бяха под нея – четири дебели пачки, стегнати с широк ластик. Пъхнах ги под едната си мишница и се приближих до тялото, което издъхваше пред вратата. Революертът бе паднал под единия му крак. Измъкнах го, прекрачих прага и се озовах в тъмния коридор. Спях да помисля.

Момичето и китаецът щяха да се разделят, за да ме спипат. Единият щеше да заварди вратата към улицата, а другият – изхода към задния двор. Това беше най-сигурният начин за тях. А за мен? Най-тъпото нещо, което можех да направя, беше да си покажа носа навън. Значи трябваше да кротувам вътре. Те очакваха да изляза и да ме хванат от засада.

Определено трябваше да се спотая някъде, откъдето да виждам входната врата и да чакам, докато някой от тях я отвори, и един от двамата щеше да го стори, като се уморят да ме чакат.

Светлината от уличните лампи проникваше през прозорчето на вратата и леко осветяваше пространството пред нея. Стълбището към горния етаж хвърляше триъгълна сянка в задната част на коридора – идеално място за скривалище. Снихих се в тъмния триъгълник и зачаках.

Имах два патлака – онзи, който ми остави китаецът, и другия, който взех от Хук. Изстрелях един патрон, значи ми оставаха още единайсет, ако не е било стреляно с тях преди това. Отворих барабана на този, който ми даде Тай, и в тъмното прокарах пръсти по гнездата. Напипах единаединствена гилза. Проклетият китаец знаеше какво прави, оставил ми е един патрон – този, с който покосих Хук.

Оставих револвера на пода и проверих другия. Беше празен! Ама че хитър жълтурко! Това копеле се подсигуричваше двойно. Изпразнил е патлака на Хук, преди да му го върне след тяхното сбиване.

А аз се насадих на пачи яйца! Сам, невъоръжен, в непозната къща, където двама души се опитват да ме спипат. Това, че единият от тях е жена, хич не ме успокояваше – тя беше не по-малко опасна.

За миг се изкуших да хукна презглава навън, но бързо избих тая мисъл от главата си. Щеше да е глупост, и то огромна. Сетих се за ценните книжа под мишницата ми. Те трябваше да станат моето оръжие. А за да ми влязат в работа, налагаше се да ги скрия.

Излязох от тъмното и се качих по стълбите. Уличното осветление бе достатъчно, за да се ориентирам на горния етаж. Обикалях стаите и търсех скривалище за пачките. Но един прозорец се захлопна от течението на отворена врата някъде долу, а аз все още ги държех в ръцете си.

Не ми оставаше нищо друго, освен да ги изхвърля навън, пък, каквото сабя покаже. Сграбчих една възглавница от леглото, разкопчах бялата калъфка и напъхах книгата вътре. Надвесих се през отворения прозорец и се вторачих долу в тъмното, за да избира по-скрито място. Възглавницата трябваше да падне някъде без много шум.

Докато се озъртах, открих идеално скривалище. Прозорецът гледаше към тясно дворче, от другата страна, на което имаше къща, подобна на тази, в която се намирах. Тя бе също толкова висока, с гладък ламаринен покрив, наклонен в обратната посока. Разстоянието не беше голямо и лесно можех да хвърля възглавницата на него. Така и сторих. Вързопът прескочи ръба на покрива и тупна глухо върху ламарината.

После запалих всички лампи в стаята, засмуках цигара (като всички мъже и аз обичам да се надувам от време на време) и седнах на леглото в очакване да ме заловят. Можех да подхвана игра на котка и мишка с преследвачите си и дори да ги сгация някъде на тъмно в къщата. На най-вероятно сяха да отнесе някой куршум. А хич не обичам да ме стрелят.

Намери ме мадамата.

Приблужи бавно по коридора с автоматични пистолети в двете ръце, изчака малко пред вратата и после се втурна вътре като хала. Щом ме видя да седя кротко на леглото, очите ѝ се впиха укорително в мен, сякаш бях направил голяма беля. Сигурно се беше надявала, че ще ѝ дам повод да постреля по мен.

– Спипах го, Тай! – провикна се тя и китаецът веднага се качи при нас.

– Какво направи Хук с книгата? – попита ме той, без да губи време във формалности.

Пуснах една широка усмивка и реших да цакам направо с асото.

– Защо не попиташ тази кубавица до теб?

Лицето му дори не трепна, но ми се стори, че тантурестото тяло се изпъна в модния британски костюм.

Това беше насърчителен признак и продължих да лъжа на дребно, колкото да разбъркам нещата.

– Не ти ли е идвало наум, че двамата се чудеха как да те разкарат?

– Гаден лъжец! – изкрещя момичето и се втурна към мен.

Тай ѝ препречи пътя с ръка. Неговите безизразни черни очи сякаш гледаха през нея, лицето му бавно побледняваше. Тя наистина въртеше китаеца на малкия си пръст, ала той не бе съвсем безопасна играчка.

– Значи така стоят нещата? – рече бавно Тай, отбелязвайки новината по-скоро за самия себе си.

После се обърна към мен:

– Къде скриха пачките?

Тя се лепна за него и заговори толкова бързо, че думите можеха да я задавят:

– Ще ти кажа истината, Тай, и Бог да ми е на помощ! Аз подмених книгата в чантата. Искях да се измъкна и от двама ви. Пъхнах ги под кушетката долу, но сега ги няма. Господ ми е свидетел!

На него много му се искаше да ѝ повярва. В думите ѝ имаше много искреност. Пък и ясно беше, че толкова влюбен мъж е готов да прости измамата с акциите, но не и заговор зад гърба му с друго. Трябваше пак да се намеся бързо.

– Донякъде е точно така – рекох. – Тя наистина бутна пачките под кушетката, но и Хук имаше пръст в тая работа. Двамата се наговориха, докато ти беше тук, горе. Той трябваше да те предизвика да се сбиете, а тя през това време да подмени книгата. Ако не си забравил, това и направиха.

Хвана се! Тя пак понечи да се нахвърли върху ми, но Тай заби дулото на автоматичния си пистолет в ребрата ѝ и това отрязва проклетията, които се готвеше да изсипе срещу мен.

– Ще прибера пистолетите ти, Елвира – рече той и го стори начаса. – Къде са книгата сега? – попита ме той.

Аз се ухилих.

– С теб не играем комбина. Противници сме.

– Не обичам насилието – проговори той бавно. – Пък и ми изглеждаш разумен мъж. Какво ще кажеш да направим сделка, приятелю?

– Дай да видим какво предлагаш – съгласих се.

– С удоволствие. За да сме наясно в пазарлъка, да предположим, че си скрил книгата някъде, където никои друг не може да ги открие. В

същото време обаче ти си ми в ръцете, нали така?

– Доста разумно – насърчих го. – Карай нататък.

– Тогава положението се закучва, както казват картоиграчите. Никой от нас няма предимство. Ти си детектив и искаш да ни спипаш, но всъщност ние те хванахме. Ние сме крадци и си искаме книгата, но те по стечение на обстоятелствата са у теб. Срещу книгата ти предлагам мацката. Струва ми се, че е справедливо предложение. Аз получавам хартийките и възможност да изчезна. Ти си вписваш червена точка в работното досие. Пречукал си Хук. Спипал си нея. Остава само отново да ме намериш с книгата, което ще е жива загуба на време. Но, така или иначе, превръщаш една загуба в половин победа с чудесна възможност за пълна. Е?

– Откъде мога да съм сигурен, че наистина ще ми дадеш мадамата?

Той сви рамене.

– Естествено, при такива сделки никой не дава гаранции. Но като разбрах, че се е гласяла да ме зареже заради онази мъртва свиня долу, повярвай, чувствата ми към нея съвсем не могат да се определят като приятелски. Пък и защо да я взимам с мен – нали ще иска дял от плячката?

Премислих набързо позициите.

– Аз виждам работите по-иначе. Ти не си убиец. Каквото и да стане, ще се измъкна жив. Тогава защо да правя замяна? Вас двамата ще ви спипам много по-лесно, отколкото книгата, а те са най-важните в случая. Ще ги задържа и се надявам да се видим пак. За мен така е най-сигурно.

– Ммм, да, не съм убиец – проговори той тихо. За първи път на лицето му цъфна усмивка, толкова неприятна, че чак настръхнах. – Но имам други качества, за които не си и подозирал. Хайде, стига приказки. Елвира!

Момичето послушно се приближи.

– В едно от чекмеджетата ей там ще намериш чаршафи. Накъсай ги на широки ивици, да вържем този юнак здраво.

Тя отиде до шкафа. Напрегнах мозъка си да намеря по-успокояващ отговор на въпроса, който ме измъчваше. Първото, което ми хрумна, не беше приятно: изтезание.

Изведнъж тих звук ни накара да застинем.

Стаята, в която бяхме, имаше две врати. Едната водеше към коридора, а втората – към друга спалня. Звукът дойде откъм коридора – беше от промъкващи се стъпки.

Светкавично и безшумно Тай отстъпи назад, за да държи под око и вратата към коридора, и нас двамата с момичето. Пищовът в тлъстата му ръка бе достатъчно предупреждение за нас да не гъкнем.

Звукът се чу отново, този път до самата врата.

Патлакът в ръката на Тай сякаш изгаряше от нетърпение да затреши.

През другата врата, дето водеше към стаята, надникна госпожа Куеър с огромен револвер в крехката си ръчичка.

– Хвърли оръжието, долен мръсник – изсъска тя.

Тай пусна пищова на пода още преди да я зърне, и вдигна високо ръце – две много разумни действия от негова страна.

Тогава откъм коридора влезе Томас Куеър. И той размахваше грамаден револвер, същия като на жена му, но в неговата едра кокалеста длан не изглеждаше толкова голям.

Обърнах поглед пак към бабата, но не открих и следа от дружелюбната женица, която ми наливаше чай и бърбеше за съседите. Сега пред нас стоеше вещица от най-злите и най-черните. Очичките й пронизваха с ядния си взор, тънките устни бяха изкривени във вълча усмивка, а крехкото тяло се тресеше от ненавист.

– Знаех си аз – изпищя тя. – Още щом се отдалечихме, казах на Том какво ми се върти в главата. Знаех, че ни кроиш номер! Усетих го аз този уж детектив, че е твоє приятелче! Искаше да свиеш и нашите дялове, нали? Ще те науча аз, жълта маймуно! Къде са книгата? По-бързо, къде са?

Китаецът се окопоти, ако изобщо бе губил самообладание.

– Може би моето вярно приятелче ще ти каже – отвърна й той саркастично. – Тъкмо се канех да изтръгна това от него, когато вие пристигнахте така... ммм, драматично.

– Томас, защо стоиш и блееш? – сгълча тя мъжа си, който явно по природа беше кротък човек, дори ме почерпи с пура. – Завържи този китаец! Не виждаш ли, че не може да му се вярва.

Надигнах се предпазливо от леглото и се промъкнах встрани от предполагаемата стрелба. Очаквах я.

Тай беше хвърлил пистолета, но не беше претърсен. Китайците се предвидливи хора – ако носят оръжие, значи не е само едно. Ако се опитаха да го вържат, без да го препипат, щеше да стане голямо меле. Затова се отдръпнах настрана.

Тежкият старец се приближи вяло към китаеца, за да изпълни заповедта на жена си, и съвсем обърка работата.

Застана точно между нея и него. Тай свали светкавично ръцете си. Във всяка се появи патлак.

Той отново доказа природата на жълтата раса. Когато един китаец стреля, не спира, докато не свършат патроните.

Когато го сграбчих отзад за дебелия врат, pistolетите му още бълваха огън. Петлетата удариха на празно чак когато притиснах с коляно едната му ръка. Въпреки това не можех да рискувам. Стисках го здраво за гърлото, докато очите и езикът му изскочиха и явно щеше да е извън строя за известно време. Тогава се огледах.

Томас Куеър беше паднал мъртъв до леглото, с три дупки на колоаната бяла жилетка.

Жена му се беше проснала по гръб в другия край на стаята. Смъртта ѝ бе върнала онзи приветлив израз, с който ме посрещна на вратата, когато я видях за първи път.

Червенокосата Елвира беше изчезнала.

Тай се размърда. Прерових дрехите му и измъкнах още един револвер. Чак тогава му помогнах да стане. Той разтри зачервеното си гърло с ръка, а безизразният му поглед зашари наоколо.

– Къде е Елвира? – попита той накрая.

– Няма я... засега.

Той сви рамене.

– Е, вече можеш да се похвалиш с чудесно изпълнена задача. Куеърови и Хук са мъртви, а аз и акциите сме в ръцете ти.

– Не звучи лошо – признах, – но ще те помоля за една услуга.

– Стига да мога.

– Да ми кажеш за какво е цялата тази работа.

– Как за какво? – не схващаше той.

– Ами така! От онова, което чух, разбрах, че сте задигнали в Лос Анджелис някакви ценни книжа за сто хиляди долара. Но не си спомням за подобен обир тези дни там.

– Но това е абсурдно! – Слисаният китаец се ококори изумен. – Не може да не си знаел от самото начало!

– Не знаех! Бях тръгнал да търся един юнак на име Фишър, който преди седмица-две се скарал с родителите си и напуснал дома им в Тъкоума. Баща му искаше да го намеря без много шум, та да иде при него и да го убеди да се върне. Някой ми каза, че мога да намеря Фишър в тази част на Търк Стрийт, и затова дойдох тук.

Той не можеше да повярва. Всъщност не ми повярва до края на дните си. Увисна на въжето, мислейки ме за лъжец.

Когато отново излязох навън (Търк Стрийт ми се видя прекрасно място след нощта в онази къща!), си купих вестник и от него научих по-голямата част от историята.

Двайсетгодишен куриер на финансова фирма в Лос Анджелис беше изчезнал преди два дни с пакет ценни книжа, които трябвало да занесе в една банка. Същата вечер той и стройна червенокоса девойка наели стая в един хотел във Фресно, където се регистрирали като Дж. М. Райърдан и съпруга. Сутринта младежът бил намерен убит в стаята. От момичето нямало и следа. От книгата – също.

Със съобщението във вестника в общи линии нещата се изясняваха. През следващите няколко дни поразпитах тук-там и всичко си дойде на мястото.

Китаецът, чието пълно име бе Тай Чунтау, бил мозъкът на бандата. Действали по стар и изпитан начин. Тай набелязвал някой младок, който работел като куриер на банка или финансова фирма и често разнася пари или непоименни акции в голямо количество.

Тогава в играта се включвала Елвира. Тя взимала акъла на жертвата, което едва ли й е било трудно, след което убеждавала нещастника да избяга с нея, задигайки каквото може от своя работодател – в брой или в ценни книжа.

Още първата им щастлива нощ се появявал Хук в ролята на разярен съпруг на Елвира, който с пяна на уста заплашвал, че ще види сметката на прелъстителя. Момичето се тръшкало, скубело коси и умолявало грозника да не убива приятеля му. Така накрая момъкът оставал без прелестната Елвира и без плячката, заради която си бил сложил главата в торбата.

Някои от наивниците се предавали в полицията. Двама се самоубили. Момчето от Лос Анджелис обаче се оказало нахакано. Дватама с Хук се сбили и бандитът трябвало да го убие. За способностите на червенокосата говори фактът, че никой от шестимата балами не бе казал лоша дума за нея. Опитвайки се да я запазят чиста, някои дори съвсем загазиха.

Къщата на Търк Стрийт била скривалището на бандитите и за да са сигурни в него, никога не действали в Сан Франциско. Пред съседите Хук и момичето минавали за син и дъщеря на възрастните Куеъррови, а Тай бил техният готвач китаец. Благовидната външност на старците влизала в работа и когато шайката трябвало да се отърве от ценни книжа и да ги продаде.

Китаецът отиде на бесилката. Организирахме най-голямото

издирване на червенокоси момичета. Проверихме безброй мадами с гъсти червени коси. Но момичето Елвира не беше сред тях.

Зарекох се някой ден да...

КРАЙ

© 1924 Дашиъл Хамет
© 1997 Георги Шарабов, превод от английски

Dashiell Hammett
The House in Turk Street, 1924

Сканиране и разпознаване: Борис Борисов, 2008
Редакция: nqgolova, 2008

Публикация

Дашиъл Хамет. Детектив от „Континентъл“
Издателство „Лъчезар Минчев“, 1997
Американска. Първо издание
Превод от английски Георги Шарабов, 1997
Автор на предговора Стивън Маркъс
Превод на предговора Стоянка Сербезова, 1997
Редактор Лъчезар Минчев
Художествено оформление Николай Пекарев
Технически редактор Езекил Лападатов
Коректор Евгения Джамбазова
Излязла от печат юни 1997 г.
Формат 84×108/32. Печатни коли 18,5
Предпечатна подготовка: „Компютър Арт – Бояджиев“, София
ISBN 954-412-033-5

Dashiell Hammett. The Continental Op
Vintage Books, A Division of Random House, New York, 1975

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8307>]